

лекції потрібно ретельно готувати у вигляді презентації, з достатнім числом схем, таблиць та ілюстрацій. Слід поєднувати, де можливо, подачу теоретичного матеріалу з завданнями практичного характеру, задіювати в навчальний процес ряд цифрових інструментів та платформ. Це дає можливість підтримувати взаємодію між викладачем та студентом, що, в свою чергу, дозволяє утримувати зворотній зв'язок в активному стані. Цікаво, що часто саме під час виконання коротких практичних завдань іноземні студенти активізуються і наважуються озвучувати проблемні питання, пов'язані з іншими сферами їх навчальної чи соціально-культурної адаптації.

Залишається актуальним питання мовного бар'єру. Більшість іноземних студентів використовують сучасну американську англійську мову, багату неологізмами, скороченнями, злиттями слів, тощо, в той час як багато викладачів вивчали і краще розуміють британську англійську.

Вважаємо, що слід у цих та інших питаннях роботи з іноземними студентами працювати на випередження – проведення регулярних семінарів, круглих столів, мозкових штурмів, обговорень та опитувань. Вміння усіх учасників освітнього процесу почути думки один одного забезпечать можливість вчасно або завчасно реагувати на нові реалії навчання іноземних студентів у вузі, надати студенту-іноземцеві якісну освітню послугу, конкурентоспроможний документ та покращити імідж як конкретного вищого навчального закладу, так і вищої освіти в Україні загалом.

УДК 371.315:330

Наталія Шведа

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВАЖЛИВІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ

Nataliia Shveda

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

IMPORTANCE OF INNOVATIVE TEACHING METHODS FOR FOREIGN STUDENTS

Традиційна для минулого освіта була спрямована на пасивне отримання та відтворення знань. Сьогодні така освіта відстає від реальних вимог ринку праці. Зараз перед вищими навчальними закладами стоїть завдання постійного підвищення якості освіти. Це стосується і вищої освіти студентів-іноземців.

Підвищенню якості освіти можуть посприяти інновації. Інновації в освіті – це процес створення, упровадження та поширення в освітній діяльності нових підходів, ідей, методів та прийомів, технологій, спрямованих на оновлення,

модернізацію, трансформацію навчального процесу відповідно до вимог часу. Зокрема, для вищої школи визначальним має бути формування у студентів системного підходу до аналізу професійних завдань, стратегічного мислення, здатності до соціальної мобільності, прагнення до самонавчання, самовиховання та самовдосконалення впродовж усього активного трудового життя. Всі ці твердження є актуальними і для навчання студентів-іноземців.

Таким чином, під інноваційною освітою розуміють галузь, яка постійно оновлюється знаннями, технологіями, засобами навчання, організаційними та управлінськими підходами. Саме тому освіта перетворюється на ефективний важіль економіки знань, на інноваційне середовище, у якому студенти отримують навички і вміння самостійно оволодівати знаннями протягом життя та застосовувати ці знання в практичній діяльності.

Інноваційність у навчальному процесі приводить до зміни взаємовідносин викладачів та студентів. Якщо у традиційному навчанні простежується підсистема «суб'єкт» – «об'єкт», у якій студенту відводиться пасивна та залежна роль, то при інноваційному навчанні студент перетворюється у важливий освітній суб'єкт, залучений до активної, творчої співпраці з викладачем, зацікавлений у здобутті глибоких і актуальних професійних знань.

Інновації у змісті освіти мають доповнюватися і реалізовуватися через оволодіння інноваційними методами і формами навчання (діалоговими, діагностичними, активними, інтерактивними, дистанційними, комп'ютерними, мультимедійними, телекомунікаційними, тренінговими, проектними), а також шляхом запровадження альтернативних навчально-виховних технологій, таких як алгоритмізована, індивідуалізована, диференційована, модульна, колективна (у малих групах) тощо.

У науково-методичній літературі є різні підходи до класифікації інноваційних методів навчання. Зокрема, В. Морозов поділяє їх на проектні, лабораторні та інтегровані. Чернілевський Д. В. та Луцький І. М. під інноваційними технологіями розуміють технології активного, модульного та проблемного навчання, а також дидактичні ігри. Гончаров С.М. відносить до інтерактивних технологій навчання кооперативне, колективно-групове, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань, кожна з яких реалізовується через окремі методи і прийоми. Туркот Т. І. вважає інноваційними методами групову роботу студентів, групові тренінги, «мозкову атаку», дидактичні ігри, кейс-метод, мікрОВикладання, метод «Ток-шоу», «Коло ідей», «Акваріум». І цей перелік можна продовжити.

Кожен із інноваційних методів навчання має свої переваги та недоліки. Проте на вибір бажаних методів, форм та засобів навчання впливають не тільки їх сильні та слабкі сторони, а й особливості навчальної дисципліни, характер навчального матеріалу, обсяг часу, що відводиться на вивчення матеріалу, рівень загальної підготовленості групи, особливості навчально-матеріальної бази ВНЗ та багато інших. Значною мірою вибір методу визначається кількістю студентів, оскільки більшість методів найбільш ефективна при невеликій

кількості учасників-студентів. Але передусім вибір методу визначається дидактичними цілями заняття, видом інформації, який опановується.

Разом з тим, ефективність застосування інноваційних методів навчання у вищих навчальних закладах треба оцінювати не тільки спираючись на кількісні показники навчальних досягнень студентів, а й враховувати зміни у свідомості як студентів, так і викладачів. У студентів мають сформуватися готовність до постійного оволодіння новими знаннями, мобілізуватися їх задатки, здібності та обдарованість, утвердитися навички брати на себе відповідальність, відстоювати свою позицію, співпрацювати, розвиватися.

Для реалізації завдань інноваційної освіти викладачу необхідно зацікавити кожного студента в роботі групи, стимулювати студентів до вільного та коректного висловлення без страху за помилкову відповідь, проявляти високий професіоналізм у роботі. Ефективність фахової діяльності викладача вищої школи визначається його активною взаємодією зі студентами, реалізацією ним адекватних психолого-педагогічних впливів, що сприяють якісному оволодінню студентами сучасними фаховими знаннями, уміннями та навичками, а також формуванню в студентах особистісних якостей і властивостей, необхідних для майбутньої професійної діяльності. З метою підвищення ефективності фахової діяльності викладача вищої школи необхідно удосконалювати управління навчально-виховним процесом, сукупність педагогічних умінь і якостей, взаємовідносини зі студентами, фахове спрямування, мотивацію до реалізації завдань навчально-виховного процесу, фахову надійність. Цьому можуть посприяти стажування у провідних навчальних закладах, а також участь у програмах академічної мобільності.